

TERMINOLOGIA BATZORDEA

2014-2015-2016 Jarduketa-plana

Vitoria-Gasteiz, 2014ko uztailaren 16a

Terminologiaren arloko lehentasunak ezartzea

Terminologiaren arloko lehentasunak ezartzea

Helburua: aurretik identifikatuta daudenak berrikusi eta berretsi edo berriak proposatzea.

Deskribapena: terminologiaren maila desberdinetan (teknolektoak edo espezialitateko eremuak, eguneroko bizitzako hainbat eremu eta Administrazioa eta Zuzenbidea) euskaraz egin beharreko lanak, dauden hutsuneak, aztertu beharreko erabileremuak eta horien artean dauden premiak eta lehentasunak detektatu behar dira.

Proposatzen diren lehentasunak: Medikuntza, Zuzenbidea eta Herri-administrazioa, Irakaskuntza —bereziki lanbide-heziketa eta unibertsitate-maila—; kirolak eta esparru sozio-ekonomikoa (lan-mundua).

Oharra: 2014-2016 jarduketa planean berrikusi eta jasoko dira.

Data: 2014ko urria

Terminologia-lanerako irizpideak proposatzea

Terminologia-lanerako irizpideak finkatzea

Helburua: aurretik finkatutakoak berrikusi eta berretsi edo berriak proposatzea.

Deskibapena: terminologia-lana behar bezala egiteko, eta bereziki normalizazioari begira, nahitaezkoa da irizpideak finkatzea eta modu sistematikoan aplikatzea, normalizatzailen subjektibotasunari ahalik eta lekurik txikiena utzirik. Terminoak onartzeko, baztertzeko eta termino berriak (neonimoak) sortzeko eta, batez ere, erabakien koherentzia mantentzeko, irizpide zehatzak eta ondo oinarrituak definitu eta idatziz eman behar dira. Dena den, nozioak aldatu eta egokitzen diren neurrian irizpideok ere aldatu beharko dira. Terminoak normalizatzeko orduan maila desberdinak hartu behar dira kontuan (ikus I. eranskina).

Onetsitakoak:

1. Irizpide **linguistikoak** (Hiztegi Batuan oinarrituak), **terminologikoak** eta **soziolinguistikoak / pragmalinguistikoak**. Esparru sozio-ekonomikoko irizpideak (ikus I. eranskina)
2. **Maileguen eta kalkoen** gaineko irizpideak (ikus II. eranskina)
3. **Neologia-sorkuntza (Terminologia-arazoan Inbentarioan** jaso dira horren inguruan dauden zailtasunak; ikus III. eranskina).
 1. Eratorpena (euskaraz oso baliabide emankorra): aurrizkien eta atzizkien erabilera zehatza eta bereiztua aztertu eta finkatu behar da terminologian aplikatzeko.
 2. Hitz-elkarketa (oso erabilia): baliabide honen mugak aztertu eta kasu desberdinak sailkatu behar dira; adjektibo erreferentzialak nola eman ...
4. **Normalizazio-txostenaren** eredu, arazoak sortarazten dituzten terminoen kasuan erabiltzeko. (Ikus IV. eranskina)

Onesteko:

Definizio terminologikoetara irizpideak (V. Eranskina)

Oharra: irizpideak eta gainerakoak etengabe (lanak onesteaz batera) berrikusi eta eguneratu behar dira; beraz, aipatutako dokumentuak irekiak dira. Dokumentu eguneratuak www.euskara.euskadi.net webgunean argitaratuko dira. Arazo linguistikoen gaineko zalantzak Euskaltzaindiari helaraziko zaizkio.

Data: etengabe, epe-mugarik gabe.

Kontzeptu bakarria izendatzeko hainbat termino daudenean, horien arteko lehentasunak ezartzea

Sinonimoei ponderazio-markak finkatzea

Helburua: ponderazio-markak terminologia-lan guztietan modu sistematikoan erabiltzea.

Deskribapena: Terminoen fidagarritasunari buruzko informazioa ematea du helburu. Horrela, erabiltzaileek terminoak aukeratzeko orduan kontuan izan beharko dute informazio hori.

Onetsitakoa:

Terminologia Batzordeak hainbat ponderazio-marka finkatu ditu terminoen fidagarritasunaren gaineko informazioa emateko:

- 0 Baztertu beharreko terminoa (Terminologia Batzordeak onartzen ez duena)
- 1 Termino erabilia (Terminologia Batzordeak aztertu gabea baina besterik ezean erabiltzen dena)
- 2 Termino proposatua (adituek proposatua baina oraindik Terminologia Batzordeak normalizatu gabea)
- 3 Termino onartua (baina ez lehenetsia, beste bat gomendatzen delako)
- 4 Termino behin-behinean normalizatua/gomendatua (Terminologia Batzordearen onespeneraren zain)
- 4 Termino normalizatua/gomendatua.

Oharra: erabiltzaileei eman beharreko informazioaren ondorioetarako 3 eta 4 dira argitara ematen diren ponderazio-markak; gainerakoak, terminologozako tresna dira, bereziki.

Data: etengabe, epe-mugarik gabe.

Egindako terminologia-lanak onartzea (1)

a) Batzorde teknikoak

a.1. 2012an, 2013an eta 2014ko uztaila arte egin diren batzorde teknikoak:

1. Merkataritza eta Marketin Hiztegia, Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen defentsaren Hiztegia
2. Fraseologia Hiztegia
3. Herri-ogasunaren Hiztegia
4. Erregistro Zibilarren Hiztegia; Prozedura Zibilarren Hiztegia
5. Elektronika eta Mikroelektronika Hiztegia; Energia berriztagarrien Hiztegia.
6. Zigor arloaren eta espetxe-zaintzaren Hiztegia; Prozedura kriminalaren Hiztegia
7. Museoen Hiztegia; Bibliotekonomia Hiztegia.

a.2 2014ko irailetik aurrera egin beharreko batzorde teknikoak:

- 1.. Sare sozialen hiztegia; Telefonía Hiztegia
Data: 2014ko urria
2. Garraioaren eta Logistikaren Hiztegia; Azoka, kongresu eta ikuskizunen Hiztegia
Data: 2014ko urria
3. Ehiza eta Arrantzaren Hiztegia
Data: 2014ko azaroa
4. Zeramika Hiztegia
Data: 2014ko azaroa
5. Traumatologia Hiztegia
Data: 2014ko abendua
6. Zirkulazio Hiztegia
Data: 2015eko urtarrila
7. Desgaitasunen eta urritasunen Hiztegia; Mendekotasunaren Hiztegia
Data: 2015eko otsaila
8. HIESaren Hiztegia
Data: 2015eko apirila
9. Ginekologia Hiztegia
Data: 2015eko urria
10. Onkologia Hiztegia
Data: 2015eko azaroa
11. Kardiologia Hiztegia
Data: 2016ko urtarrila
12. Lorezaintza Hiztegia; Erlezaintza Hiztegia
Data: 2016ko martxoa

13. Lan-arloko prozeduraren Hiztegia

Data: 2016ko ekaina

14. Gaixotasunen Hiztegia

Data: 2015eko ekaina

b) Egindako terminologia-lanak onartzea

Helburua: egindako terminologia-lanei onespena ematea.

Deskribapena: euskal terminologiaren lan-plangintzaren arabera, egindako terminologia-lanak ad hoc osatutako batzorde teknikoek aztertu eta landu ondoren, Terminologia Batzordeak onartu behar ditu.

Metodologia eta lan-prozedura:

Terminologia Batzordeak, bereziki, batzorde teknikoek antzemandako arazoak aztertu eta erabakitzea.

Bileren maiztasuna: Terminologia Batzordea bi hilabete eta erdian behin bilduko da. Batzordekideek aldez aurretik jakingo dute zein den hurrengo bilerarako prestatu beharreko lana; beraz, kideren batek bileraren batera joaterik ez badu bere ekarpena aldez aurretik bidali dezake posta elektronikoz.

→ **Terminologia Batzordeak 2014-2015-2016an onartu behar dituen hiztegiak:**

2014an:

Bestelakoak

- Mendizaletasunaren Hiztegia
- Fraseologia

Herri-administrazioa, Zuzenbidea

- Herri Ogasunaren Hiztegia

Data: 2014ko urria

2015ean:

Hizkuntza-paisaia: Merkataritza eta Kontsumoa (ekonomi jarduera)

- Merkataritza eta Marketin Hiztegia
- Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen defentsaren Hiztegia

Teknologia Berriak

- Zigor arloaren eta espetxe-zaintzaren Hiztegia
- Prozedura kriminalaren Hiztegia

Data: 2015eko urtarrila

Herri-administrazioa, Zuzenbidea

- Erregistro Zibilaren Hiztegia
- Prozedura Zibilaren Hiztegia

Irakaskuntza (Lanbide Heziketa, Enpresa)

- Elektronika eta Mikroelektronika Hiztegia
- Energia berriztagarrien Hiztegia

Data: 2015eko apirila

Bestelakoak

- Museoen Hiztegia
- Bibliotekonomiaren Hiztegia
- Zeramika Hiztegia

Data: 2015eko uztaila

Medikuntza

- Traumatologia Hiztegia

Bestelakoak

- Garraioaren eta Logistikaren Hiztegia
- Azoka, kongresu eta ikuskizunen Hiztegia

Data: 2015eko azaroa

2016an:

Herri-administrazioa, Zuzenbidea

- Sare sozialen Hiztegia
- Telefonía Hiztegia

Medikuntza

- HIESaren Hiztegia

Data: 2016ko otsaila

Herri-administrazioa, Zuzenbidea

- Desgaitasunen Hiztegia
- Mendekotasunaren Hiztegia

Hizkuntza-paisaia: Merkataritza eta Kontsumoa (ekonomi jarduera)

- Zirkulazio Hiztegia
- Ehiza eta Arrantzaren Hiztegia

Data: 2016ko ekaina

Medikuntza

- Ginekologia Hiztegia
- Onkologia Hiztegia
- Kardiologia Hiztegia

Data: 2016ko urria

Terminologia-lanak zabaltzea eta gomendatzea

Terminologia-lanak zabaltzea eta gomendatzea

Helburua: Terminologia Batzordeak onartutako hiztegiak zabaltzea behar dira eta erabiltzaile estrategikoengana iritsarazi.

Deskribapena:

- EUSKALTERM Terminologia Banku Publikoa, paperezko formatua...

- Kartelak, foiletoak eta zabalkunde masiboa egiteko erabiltzen diren bestelako formatuak: landutako eremuaren arabera, erabiltzaileak identifikatu (esparru sozio-ekonomikokoak, enpresak, Lanbide Heziketako ikastetxeak, hirugarren sektoreko enpresak, kirol-federazioak, kirol-elkarteak...)

Oharra: Zabalkundea egiten denean gutun batekin batera bidali beharko da onetsitako terminologia erabiltzeko gomendio formala eginez.

Data: 2014-2015-2016

Erabiltzaileekiko harremanak eta gomendatutako terminologiaren ebaluazioa

Helburua: Terminologia Batzordeak gomendatutako terminologiaren ezarpen-maila ezagutzea.

Deskribapena:

Beharrezkoa da aztertzea eta ezagutzea Terminologia Batzordeak onetsitako terminoen arrakasta-maila:

- Gomendatutako terminologiaren aurrean terminologia-erabiltzaileek duten jarrera eta erreakzioak ezagutzeko.
- Erabiltzaileek TBk gomendatutako terminoak onartzen ez dituztenean, beste termino batzuk proposatzeko.
- Finkatutako terminologia behar bezala eta modu egokian zabaldu den ala ez jakiteko.

Proposamena:

- Galdetegiak prestatu eta erabiltzaileen eskuetan jarri (espresuki bidaliak edota EUSKALTERMen bertan jarritakoak).
- Terminoen erabileraren jarraipena egiteko azterketa zehatzak eta puntualak egin.

Data: 2016aren hasieran azterketa bat egingo da EUSKALTERMeko terminoen ezarpen-mailaren gainean.

Lanerako proposamenak egin eta urteko jarduera-planean sartzea

Lanerako proposamenak egin eta urteko jarduera-planean sartzea

Helburua: 2014-2015-2016ko epean egin beharreko lan berriak proposatzea.

Deskribapena: onartutako lehentasunak kontuan izanda, landu beharreko eremuen proposamena egin behar da.

2014, 2015 eta 2016an egitekoak

- Hiztegi berriak egin¹:

- Akuikultura Hiztegia
- Errugbia Hiztegia
- Nanoteknologia, Nanozientzia Hiztegia
- Otorrinolaringologia Hiztegia
- Arkeologia Hiztegia
- Igeriketa Hiztegia
- Elikagaigintza Hiztegia
- Sagardogintza Hiztegia
- Nefrologia Hiztegia
- Kalitatearen Hiztegia
- Segurtasun publikoaren Hiztegia
- Neguko kirolen Hiztegia
- Albaitaritza eta Abeltzaintza Hiztegia
- Administrazio elektronikoaren Hiztegia
- Bioetika Hiztegia
- Nutrizioa eta Dietetika Hiztegia
- Arraunketa Hiztegia
- Farmakoen Hiztegia
- Zigor arloko delitu-falten Hiztegia
- Nautika Hiztegia
- Bake-epaitegien Hiztegia
- Oinordetza Zuzenbidearen Hiztegia
- Aurrekontuen Araubidearen Hiztegia
- Arte grafikoen Hiztegia
- Hirigintza Zuzenbidearen Hiztegia
- Soziologia Hiztegia
- Psikiatria Hiztegia
- Geomatika / Topografia Hiztegia
- Oftalmologia Hiztegia

¹ EUSKAL TERM eguneratzeko eta elikatzeko lanen barruan kokatzen dira lanak.